

muhos[®]

Muhoksen kunnan
tarkastuslautakunta

**ARVIOINTI-
KERTOMUS
2023**

Sisältö

1 LAUTAKUNNAN TERVEHDYS	3
2 TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA	4
3 KUNNAN JA KUNTAKONSERNIN VUODEN 2023 TOIMINNAN ARVIOINTI	5
3.1 Sivistys- ja hyvinvointipalvelut	9
3.2 Tekniset palvelut	11
4 KUNTASTRATEGIA	13
5 LAUTAKUNNAN HUOMIOITA JA TOIMENPIDEALOITE	14
LAUTAKUNNAN KUULEMISET	15
ALLEKIRJOITUKSET	15

Ulkoasu ja taitto: Muhoksen kunta / Anna Hoppo
Valokuvat: Sami Mustonen ja Vesa Ranta
Piirroksset: Esa Holopainen

Tarkastuslautakunta 31.5.2024
Muhoksen kunnanvaltuusto 19.6.2024

2 TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA

Kuntalain 121 § mukaan valtuuston tulee asettaa tarkastuslautakunta hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten, ja lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja. Lisäksi kuntalaissa on määrätty tarkastuslautakunnan tehtävistä seuraavasti:

- valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat
- arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla
- arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella, sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää
- huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta
- valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi
- valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi, sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman, jonka pohjalta se esittää arviointikertomuksessa arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunnan on mahdollista antaa muitakin, tarpeellisiksi katsomiaan selvityksiä arviointinsa tuloksista. Vuonna 2023 tällaisia erityisselvityksiä ei ole tehty. Lautakunta voi esittää arviointikertomuksessa valtuustolle toimenpide-esityksiä ja kehittämistehtäviä. Niitä on myös tämän arviointikertomuksen mukana.

Tarkastuslautakunta kokoontui 15 kertaa vuoden 2023 aikana. Lautakunnan pöytäkirjan pitäjänä on toiminut Hannele Repo. Maaliskuussa 2023 osallistuimme tarkastuslautakuntien koulutustilaisuuteen verkkovälitteisesti.

Lautakunta on kerännyt aktiivisesti tietoa toiminnan ja tuloksellisuuden arviointia varten kuulemalla toimialojen johtavia viranhaltijoita ja lautakuntien puheenjohtajistoa, sekä hyödyntäen asianosaisten lautakuntien asiakirjoja sekä Muhoksen kunnan hallintosääntöä. Kunnan tilintarkastusyhteisönä on toiminut KPMG Julkistarkastus Oy. Vastuullisena tilintarkastajana on toiminut JHT, KHT Tapio Raappana ja avustavana tilintarkastajana JHT, KHT Matti Keskitalo.

3 KUNNAN JA KUNTAKONSERNIN VUODEN 2023 TOIMINNAN ARVIOINTI

Vuoden 2023 aikana Muhoksen kunta on jatkanut tasapainottamisohjelman toimeenpanoa. Kattamaton alijäämää oli vuoden alussa vielä jäljellä 0,9 milj. euroa. Vuoden 2023 talousarvio laadittiin 1,4 milj. euroa ylijäämäiseksi. Käyttötalouden puolella muutoksia tehtiin 0,7 milj. euron arvosta. Lopulta tilikauden ylijäämäksi muodostui 2,8 milj. euroa. Vuoden 2020 alijäämä on näin ollen katettu kokonaan.

Tulevaisuudessa kuntatalous ei tule helpottumaan valtionosuuteen kohdistuvien leikkauksien ja kasvavien korkokulujen myötä.

Vuoden 2023 alusta tapahtui isoja hallinnollisia ja rakenteellisia muutoksia. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastuspalvelujen tehtävät siirtyivät kunnalta hyvinvointialueen vastuulle. Lisäksi Muhoksen kunta aloitti lomituspalveluiden vastuukuntana koko Pohjois-Suomen alueella. Nämä muutokset on jo aiemmin huomioitu kunnan organisaatiossa, johtamisjärjestelmässä sekä hallintosäännössä.

Sote-uudistuksen johdosta kunnan tulopuolella tapahtui muutoksia. Kunnallisveroprosentti muuttui 22,00 %:sta 9,36 %:iin. Yhteisöveron jako-osuuden väheneminen 33 % sekä valtionosuuksien pieneminen.

Lainakanta vuoden 2023 lopussa oli 52,9 milj. euroa. Lainakanta pieneni edellisvuodesta 0,2 milj. euroa. Lainaa / asukas on 5 994 €. Korkomarkkinatilanteen takia lainan korkokulut kasvoivat lähes 127 % edellisestä vuodesta.

Tulevaisuudessa kulutusmenot kasvavat lähinnä hintojen nousun vuoksi. Lisäksi menojen kasvua lisäävät korkomenojen kasvu, henkilöstökustannukset sekä vuoden 2025 alussa TE-palvelujen uudistus. Tämä tuo kunnalle vastuun työ- ja elinkeinopalvelujen järjestämisestä.

Investointimenot olivat yhteensä 5,3 milj. euroa.

Suurimmat investoinnit olivat maa-alueiden hankinnat 1,5 milj. euroa, kirkonkylän teollisuusalueen kunnallistekniikka 1,1 milj. euroa, kirjaston korjaus- ja muutostyöt maksoivat 0,7 milj. euroa. Muutostyöt ovat kesken ja valmistuvat vuonna 2024. Kirkko-saaren silta ja kevyenliikenteenväylä valmistuivat ja siihen saatiin avustusta 0,5 milj. euroa.

Henkilöstömäärä 31.12.2023

	2023	2022	2021
Konsernipalvelut	329	104	112
Sivistys- ja hyvinvointipalvelut	351	338	321
Tekniset palvelut	69	75	77
Sosiaali- ja terveystyöpalvelut	0	237	238
	749	754	748

Kunnan sosiaali- ja terveystalouden henkilöstö siirtyi hyvinvointialueelle, vastaavasti konsernipalveluihin siirtyi Pohjois-Suomen lomituspalveluiden henkilöstö. Näin ollen henkilöstömäärässä ei tapahtunut juurikaan muutosta. Vuonna 2023 eläkkeelle jäi 10 henkilöä. Tulevina vuosina eläköityvien määrä on noin 30 henkilöä vuodessa, joista suurin osa on lomituspalveluiden henkilöstöä. Toiminnallisesti lomituspalveluiden tehtävät ovat lisääntyneet huomattavasti sekä työllistäneet ICT-palveluja.

Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuudessa on haasteita. Tulevaisuudessa on kiinnitettävä huomiota rekrytointeihin.

On tehtävä harkintaa työsuhteiden perustamisessa, yhdistettävä työtehtäviä ja kiinnitettävä perehdyttämiseen huomioita.

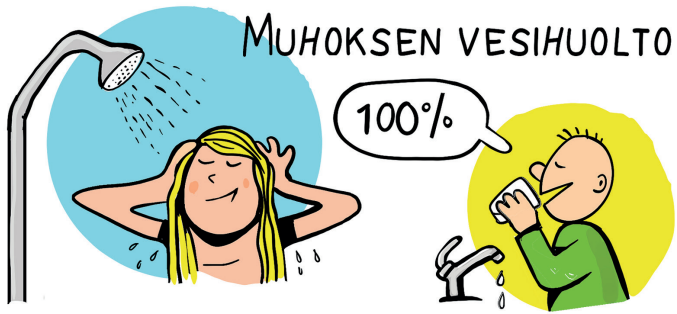
Työhyvinvointi vähentää sairauspoissaoloja. Sairauspoissaolot koko henkilöstön osalta olivat 12,7 %, lomituspalveluissa sairauspoissaolot ovat keskimääräistä korkeammat. Lomituspalveluiden työntekijöiden työ on fyysistä ja tapaturma-altista. Huomioitavaa lisäksi työntekijöiden korkea keski-ikä. Tulevaisuudessa työntekijämäärät pienenevät eläköitymisen sekä lomitustarpeen vähentyessä.

Lomituspalveluiden sairauspoissaoloista ei aiheudu kunnalle kustannuksia, vaan ne maksaa maatalousyrittäjien eläkelaitos.

Toimintavuoden 2023 aikana on hyväksytty vuoteen 2025 voimassa oleva elinvoimaohjelma ja maankäyttöohjelma 2023–2026. Kuntastrategian toimeenpanosta vastaa kunnan johtoryhmä. Lisäksi on perustettu esihenkilöiden johdon foorumi.

Kuntastrategian toteutumista seuraavat kunnan toimielimet, muun muassa elinvoima- ja konsernijaosto. Kyseinen jaosto kokoontui vuoden 2023 aikana kaksi kertaa. Vuonna 2022 konsernijaosto kokoontui neljä kertaa. Sen merkittävimmät tehtävät vuonna 2023 olivat kunnan edustajien nimeäminen kunnan tytäryhteisöihin ja osakkuusyhteisöihin.

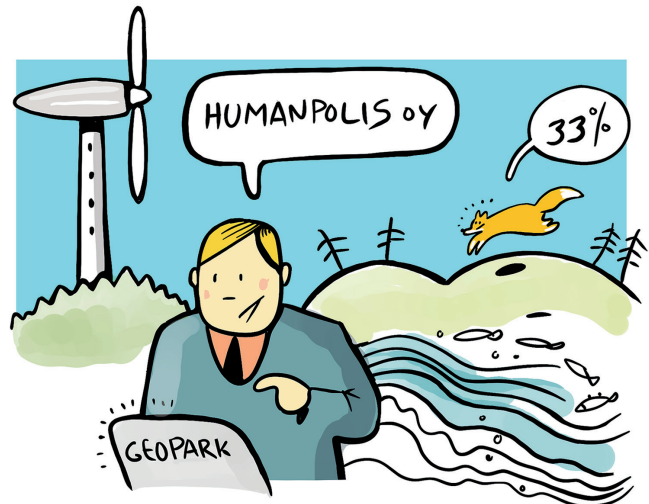
TYTÄRYHTEISÖT

KUNTAYHTYMÄT

OSAKKUUSYHTEISÖT

MUUT OMISTUSYHTEISÖT

KIINTEISTÖ OY PIILORIVI

	2023	2022	2021	2020	2019
Asukasluku	8 828	8 883	8 907	8 906	8 906
Henkilöstö, lkm kunta	749	754	748	739	801
Konserni		753	748	745	807
Palkalliset sairauspoissaolot, pv					
kunta	13 391	14 906	9 811	9 756	12 857
keskimäärin/työntekijä	21,4	23,1	13,1	12,7	16
Tulovero%	9,36	22	21,5	21	21,5
Tuloslaskelma, toimintatuotot/-kulut, %					
kunta	46,8	27,0	19,6	18,62	18,8
konserni	52,9	36,2	38,2	38,2	37
Vuosikate/poistot, %					
kunta	170,8	99,6	129,6	60,22	42,98
konserni	160,2	80,3	123	73,4	72
Vuosikate/asukas, €					
kunta	772	444	507	576,96	165,01
konserni	833	500	709	837	416
Kertynyt ylijäämä, 1000 €					
kunta	1 996	-849	-855	-2 054	1 311
konserni	2 005	-712	394	-969	1 727
per asukas, €					
kunta	226	-96	-96	-231	147
konserni	227	-80	44	-109	194
Rahoituslaskelma					
kunta, toiminnan ja investointien rahavirta, 1000 €			-1 678	-596	-7 854
kunta, kertymä 5 edelliseltä vuodelta, 1000 €	-9 760	-11 946	-12 506	-11 918	-22 975
konserni, kertymä 5 edelliseltä vuodelta, 1000 €	-22 805	-24 126		-3 141	-9 132
Investointien tulorahoitus, %					
kunta	106,3	75,6	70,8	85,09	15,34
konserni	116,6	36,7	52,7	70,4	28
Laskennallinen lainanhoitokate					
kunta	1,0	0,4	0,5	0,53	0,2
konserni	1,1	0,4	0,6	0,8	0,41
Kassan riittävyys, päiviä					
kunta	19	12,7	11	7	3
konserni	24	20,1	23,1	21,8	15

Tase	2023	2022	2021	2020	2019
Omavaraisuusaste, %					
kunta	30,5	29,0	29,5	28,73	32,56
konserni	29,7	23,6	25,4	25,6	28,97
Suhteellinen velkaantuneisuus, %					
kunta	107,9	80,5	82,6	86,46	86,56
konserni	104,3	86,2	82,2	80,5	77,72
Lainakanta 31.12., 1000 €					
kunta	52 917	53 142	53 467	51 269	49 967
konserni	53 125	77 364	72 622	67 376	55 080
Per asukas, €					
kunta	5 994	5 982	6 003	5 757	5 610
konserni	6 018	8 709	8 153	7 565	6 184
Lainasaamiset 31.12., €					
kunta	47 000	50 000	50 000	50 000	51 335
konserni	47 000	50 648	50 648	50 648	53 732

3.1 Sivistys- ja hyvinvointipalvelut

Muhoksen kunnan opetuksen ja kasvatuksen tehtävät ja palvelut siirtyivät vuoden 2023 alussa kunnan sisäisen organisaatiouudistuksen myötä 'oman' toimielimen, opetus- ja kasvatustalouden hoidettaviksi. Siihen saakka ne kuuluivat hyvinvointilautakunnan alaisuuteen.

Opetuksen ja kasvatuksen sisäiset tulosalueet ja sitovuustasot ovat opetuksen ja kasvatuksen hallinto, varhaiskasvatus, Kirkonkylän koulu, muu perusopetus, yläkoulu, erityisopetus/laitoskoulut, lukiokoulu ja Oulujoki-Opisto.

Vuoden 2023 talousarvion tilikauden ylijäämän toteuma oli 102,21 % (466 485,00 €).

Toimintatuotot toteutuivat 83,62 % (1 369 060 €). Tuotoista tuet ja avustukset toteutuivat ennakoitua heikommin 80,52 % (488 771 €). Yhtenä syynä tähän oli Oulujoki-Opiston valtionosuuksien siirtäminen pois sen omasta kirjanpidosta. Tämä vuorostaan heikensi Oulujoki-Opiston ja sen eri osa-alueiden tulosta. Maksutuotot toteutuivat 74,69 % (485 220 €). Syinä tähän olivat ennakoituja pienemmät päivähoitomaksutuotot (varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen alentaminen 1.3.2023) sekä opetus- ja kulttuurimaksutuotot. Myyntituotot toteutuivat 104,18 % (394 483 €).

Toimintakulut toteutuivat 100,77 % (22 731 507 €). Suurin ylitys tapahtui henkilöstökuluissa 102,86 % (14 367 053 €, ylitys 399 349 €). Sijais- ja määräaikaishenkilöstön palkat ja palkkiot olivat tähän suurimpina syinä. Palvelujen ostot toteutuivat 99,44 % (3 765 285 €). Sisäiset vuokrat toteutuivat 100,34 % (2 770 493 €), Kirkonkylän koulun vuokran ylitys oli lähes 33 000 €.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut ovat osallistuneet Muhoksen kunnan tilivuoden 2020 kertyneen taaseen alijäämästä aiheutuneeseen kunnan talouden tasapainottamisohjelmaan vuodesta 2021 lähtien. Toimiala on kantanut siinä kuluneina vuosina merkittävän osuuden ja kuorman rahallisina säästöinä ja toiminnallisina leikkauksina. Vuonna 2023 kohteina olivat perhepäivähoitajat, alakoulujen opetusryhmät sekä perusopetuksen tuntikehys ja lukion kurssimäärä.

Tarkastuslautakunta kiittää toimialaa talouden tasapainottamiseen osallistumisesta ja onnistumisesta sekä sisäisen valvonnan nostoista toimintakertomuksessa.

TUOSLASKELMA SIVISTYS- JA HYVINVOINTIPALVELUT									
	TP2022	TA alkup.	TA- muutos	Muutettu TA	TP2023	Alitus/ ylitys	Tot%	Ero (eur)	Ero (%)
TOIMINTA- TUOTOT									
Myynti- tuotot	484 792	380 560	0	380 560	469 283	88 723	123,31	-15 508	-3,20
Maksu- tuotot	640 835	711 972	0	711 972	532 643	-179 329	74,81	-108 193	-16,88
Tuet ja avustukset	965 081	649 991	0	649 991	563 927	-86 064	86,76	-401 154	-41,57
Vuokra- tuotot	101 702	137 100	0	137 100	120 510	-16 590	87,90	18 808	18,49
Muut toimin- tatuotot	2 187	63 492	0	63 492	1 145	-62 347	1,80	-1 042	-47,67
TOIMINTA- TUOTOT YHT.	2 194 597	1 943 115	0	1 943 115	1 687 507	-255 608	86,85	-507 090	-23,11
TOIMINTA- KULUT									
Henkilöstö- kulut	-14 271 262	-14 842 139	-44 000	-14 886 139	-15 238 600	-352 461	102,37	-967 338	6,78
Palvelujen ostot	-4 225 842	-4 182 319	-24 200	-4 206 519	-4 176 448	30 072	99,29	49 395	-1,17
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-494 985	-530 610	0	-530 610	-530 002	608	99,89	-35 017	7,07
Avustukset	-698 468	-692 695	0	-692 695	-646 912	45 783	93,39	51 556	-7,38
Vuokrat	-3 480 952	-3 888 578	-6 200	-3 894 778	-3 895 545	-767	100,02	-414 593	11,91
Muut toimin- takulut	-78 376	-37 904	-2 000	-39 904	-104 068	-64 164	260,80	-25 692	32,78
TOIMINTA- KULUT YHT.	-23 249 885	-24 174 245	-76 400	-24 250 645	-24 591 574	-340 929	101,41	-1 341 689	5,77
TOIMINTA- KATE	-21 055 288	-22 231 130	-76 400	-22 307 530	-22 904 067	-596 537	102,67	-1 848 779	8,78
Vyörytys- menot	-319 948	-862 300	0	-862 300	-691 599	170 701	80,20	-371 651	116,16
Poistot ja arvon- alenemiset	423 373	-271 052	0	-271 052	-302 881	-31 829	111,74	120 493	-28,46
TILI- KAUDEN TULOS	-21 798 609	-23 364 482	-76 400	-23 440 882	-23 898 546	-457 664	101,95	-2 099 937	9,63

3.2 Tekniset palvelut

Teknisen lautakunnan nimi muuttui yhdyskunta-lautakunnaksi vuoden 2023 alussa ja maanrakentamisen tulosityksikkö muuttui ympäristöpalvelutulosityksiköksi. Muutos ei vaikuttanut toimintaan oleellisesti edellisestä vuodesta. Kaavoituksen henkilöstön siirtyminen konsernipalveluista teknisten palveluiden alaisuuteen muutti jonkin verran henkilöstöä ja organisaatiota. Henkilöstön määrä on laskenut edellisvuodesta 2:lla 22:een.

Teknisten palveluiden toimintaa on ohjannut kuluneena vuonna valtuuston hyväksymä talousarvio 2023, talouden tasapainottaminen ja kuntastrategian toteuttaminen. Vuosi 2023 oli useamman suuren hankkeen toteutumisvuosi: Kirkkosaaren silta, kirkonkylän teollisuusalueen laajennus ja kunnallistekniikka sekä Rovaniemen liikennejärjestelyihin liittyvien töiden päättäminen. Tulevista suuremmista hankkeista liikuntasalin ja väestösuojatilan suunnittelu on aloitettu.

Kunnan elinvoimaa vahvistamaan aloitettiin vuokra-asuntotilanteen parantaminen ARA-rahoitteisten vuokratilojen rakennussuunnitelmalla. Rakennushanke odottaa päättäjien sitoutumista asiaan. Vuokra-asunnoista on kunnassa huutava pula, joten ripeä päätös tämän suhteen on tärkeä. Kuntastrategian mukaisella maankäyttöohjelmalla hankittiin 100 hehtaarin teollisuusalue Pyhänselän Teerikankaalta tavoitteena saada suuren luokan vihreän energian teollisuuslaitos kuntaan. Kunta teki maanhankintoja vuonna 2023 kaikkiaan n. 1,8 milj. eurolla. Vihreän siirtymän hankkeita vahvistamaan käynnistettiin myös Muhos Biopark -hanke parantamaan Muhoksen asemaa tulevaisuuden vihreän energian sijaintipaikkana. Kunnassa toimiva HINKU-työryhmä pyrkii edistämään vihreää siirtymää hakemalla keinoja energiankulutuksen vähentämiseksi 30 % vuoden 2016 tasosta. Työryhmän tuloksia odotellaan piakkoin saatavaksi.

Yleinen taloustilanteen huononeminen Suomessa ja EU-alueella hiljensi yksityistä rakennustoimintaa myös Muhoksella. Myönnetty 13 omakotitalon rakennuslupaa on poikkeuksellisen vähän vuoden 2022 31:een verrattuna. Toivotaan uusien kaavoitustoimien ja vihreän energian tuotantoon liittyvien investointien muuttavan tilannetta tulevaisuudessa parempaan suuntaan.

Tekniset palvelut onnistuivat kuntastrategian ja talouden tasapainottamisen suhteen hyvin. Investoinnit, joita oli hieman yli 5 milj. euron edestä toteutuivat suunnitelmien mukaan. Jatkossa pitää kuitenkin edelleen säilyttää maltilta investointien kohdentamisen ja ajoittamisen suhteen yleisestä taloustilanteen epävarmuudesta johtuen. Korkotason vaihtelu vai-

uttaa kunnan lainakuluihin merkittävästi suuntaan tai toiseen. Soten poistuminen vahvisti teknisten palveluiden käyttötaloutta niin, että ulkoinen tulos oli n. 2,1 milj. euroa parempi kuin vuonna 2022. Sote-kiinteistöjen yhtiöittäminen ja vuokraus hyvinvointialueen käyttöön on kunnan tulevan taseen kannalta erittäin tärkeää. Teknisten palveluiden tilikauden tulos oli vuonna 2023 n. 520 000 € alle budjetoidun, mikä osaltaan paransi kunnan tilikauden kokonaistulosta. Toimiala on omalta osaltaan esittänyt konkreettisesti kuntastrategian toteuttamisen toimintakertomuksessa. Tarkastuslautakunta kiittää teknistä toimialaa tästä työstä.

Kiitos myös lähiruoan hyödyntämisestä kunnan ateriapalveluissa.

Aiemmin huomiota herättänyt ulkosiin ostopalveluihin liittyvä keskustelu ja kritiikki on osittain vähentynyt laaditun ja käyttöön otetun uuden hankintaohjesäännön myötä.

Vieläkin on syytä kuitenkin kiinnittää huomiota joihinkin osiin ostopalveluita. Pienet hankinnat eivät ohjesäännön mukaan kuulu kilpailutettaviin, mutta kun niistä kertyy riittävän suuri kokonaisuus on olemassa ilmeinen vaara, ettei hankintaohjesäännön henki tällöin toteudu ja palvelujen hankkiminen yksipuolistuu. Jatkossa on syytä päästä eroon tällaisista ongelmista käyttämällä kilpailutusta useammin pienempiinkin kohteisiin ja hyödyntämällä markkinavuoropuhelua.

TULOSLASKELMA TEKNISET PALVELUT									
	TP2022	TA alkup.	TA- muutos	Muutettu TA	TP2023	Alitus/ ylitys	Tot%	Ero (eur)	Ero (%)
TOIMINTATUOTOT									
Myynti- tuotot	3 213 889	2 217 963	24 200	2 242 163	2 338 882	96 719	104,31	-875 007	-27,23
Maksu- tuotot	102 598	72 000	0	72 000	63 742	-8 258	88,53	-38 856	-37,87
Tuet ja avustukset	80 148	4 000	0	4 000	106 163	102 163	2 654,07	26 015	32,46
Vuokra- tuotot	6 238 703	7 186 260	6 200	7 192 460	7 268 664	76 204	101,06	1 029 961	16,51
Muut toimintatuotot	30 549	14 100	0	14 100	69 318	55 218	491,61	38 768	126,90
TOIMINTA- TUOTOT YHT.	9 665 888	9 494 323	30 400	9 524 723	9 846 768	322 045	103,38	180 880	1,87
Valmistus omaan käyttöön	70 811	0	0	0	118 502	118 502	0,00	47 692	67,35
TOIMINTAKULUT									
Henkilöstö- kulut	-3 199 726	-2 822 976	0	-2 822 976	-2 910 031	-87 055	103,08	289 696	-9,05
Palvelujen ostot	-2 246 825	-2 125 473	0	-2 125 473	-2 383 257	-257 784	112,13	-136 432	6,07
Aineet, tarvik- keet ja tavarat	-3 130 262	-2 864 150	0	-2 864 150	-2 465 180	398 970	86,07	665 081	-21,25
Avustukset	-29 569	-30 000	0	-30 000	-30 006	-6	100,02	-437	1,48
Vuokrat	-985 296	-949 786	0	-949 786	-1 237 825	-288 039	130,33	-252 529	25,63
Muut toimintakulut	-98 088	-63 148	0	-63 148	-48 812	14 336	77,30	49 276	-50,24
TOIMINTA- KULUT YHT.	-9 689 765	-8 855 533	0	-8 855 533	-9 075 110	-219 577	102,48	614 655	-6,34
TOIMINTA- KATE	46 934	638 790	30 400	669 190	890 160	220 970	133,02	843 227	1 796,64
Vyörytys- menot	-213 639	-410 850	0	-410 850	-329 996	80 854	80,32	-116 356	54,46
Poistot ja arvon- alenemiset	-3 381 811	-3 650 682	0	-3 650 682	-3 586 856	63 826	98,25	-205 045	6,06
Poistoeron lis. (-) tai väh.(+)	22 016	0	0	0	21 516	21 516	0,00	-499	-2,27
TILI- KAUDEN TULOS	-3 526 502	-3 422 742	30 400	-3 392 342	-3 005 175	387 167	88,59	521 326	-14,78

4 KUNTASTRATEGIA

Luonnonläheinen – Rohkea – Yhteisöllinen – Uudistuva

Toimintakertomuksessa on avattu kuntastrategia ja siihen liittyvät ohjaavat asiakirjat, sekä strategian tavoitteet ja sen mukaiset toimenpiteet. Kaikkea strategisia tavoitteita ei ole saavutettu, mutta pääosin kyllä. Asukasmäärä ei ole kasvanut strategiassa tavoitellun mukaisesti. Yleisesti syntyvyys Suomessa on huolestuttavan alhainen ja väestö ikääntyy, niin myös Muhoksella.

Elinvoimaohjelma on tuottanut tulosta kuten toimintakertomuksessa todetaan (muun muassa Cactus Oy) ja yritysten nettolisäys on 24 yritystä. Työtömyys ei ole vähentynyt ja työllistämisen sakkomaksut ovat edelleen korkeat. Työllistämismallia on syytä edelleen kehittää. Vuonna 2023 Muhoksen kunnan työmarkkinatuen maksuosuudet olivat 707 609,04 euroa.

Kunta on kiinnittänyt strategian mukaisesti huomiota monipuoliseen ulkoiseen viestintään (radio, some, lehdistö). Olisi mielenkiintoista tietää näiden panostusten vaikutusarvioita. Yleisesti vuonna 2023 Muhos on näyttäytynyt mediassa positiivisesti ja kasvua hakevana kuntana.

Talouden tasapainottamisen ohjelma todetaan päättyneeksi ja kuntatalous on askeleen verran positiivisemmalla polulla. Yleinen talouskehitys on vaikeasti ennustettavissa ja valtio tasapainottaa julkista taloutta. Tulevina vuosina kuntien talous tulee tiukkenemaan monista eri syistä, muun muassa valtionosuuksien laskemisen myötä (indeksijarru).

Kunnanvaltuusto on kokoontunut 15 kertaa toimintavuonna. Marraskuussa aloitti uutena kunnanjohtajana YTM Kimmo Hinnö. Toimintansa aloittivat uudet lautakunnat: hyvinvointi- ja vapaa-aikalau-

takunta sekä opetus- ja kasvatustalokunta. Kunnat allekirjoittivat strategisen paperin yhteistyöstä hyvinvointialueiden kanssa.

Kuntastrategian mukaan yksi haaste on "sovittaa ja mitoittaa palvelut uuteen rakenteeseen". Hyvinvointialueet ovat aloittaneet toimintansa ja yhteistyön kuntien kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Kuntaliiton mukaan "kunnilla ja hyvinvointialueilla on yhteiset asukkaat ja paljon asukkaiden palveluihin liittyviä yhteistyön tarpeita. Kunta ja hyvinvointialue ovat juridisesti tasavertaisia toimijoita ja niille on määritelty lainsäädännössä omat tehtävänsä. Lain mukaan hyvinvointialueiden ja kuntien tehtävät ja toimivalta ovat pääosin erillisiä ja toisensa poissulkevia. Kunnilla ja hyvinvointialueilla on kuitenkin **jaettu ja yhteinen vastuu asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä**". ... "Lainsäädäntö ohjaa kuntien ja hyvinvointialueiden strategista yhteistyötä. Lainsäädäntö jättää kuitenkin väljyyttä sopia yhteistyötavat ja -rakenteet kunkin alueen erityispiirteet huomioiden" (Kuntaliitto).

Kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyön yhteydessä puhutaan yleisesti **yhdyspinoista**. Yhteistyötä tehdään muun muassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä, perhepalveluissa, ikääntyneiden palveluissa, sekä turvallisuuden ja varautumisen toimialueella ja järjestöjen kanssa. Lisäksi tulossa on työllisyyspalveluiden uudistus.

Yhdyspintatyöskentely tarvitsee hyvinvointialueiden ja kuntien yhteisen tilannekuvan. Tästä ei ole olemassa valmista mallia tai strategisen johtamisen linjauksia. Kysymys kuuluukin, miten yhdyspintatyö näkyy Muhoksen kunnan strategiassa, onko valtuusto riittävän tietoinen yhdyspintatyön kokonaisuudesta ja miten yhdyspintatyötä toteutetaan Muhoksella?

5 LAUTAKUNNAN HUOMIOITA JA TOIMENPIDEALOITE

1 Talouden tasapainottamisen ohjelma on saatu onnistuneesti päätökseen. Kuitenkin kuntatalouksien lähitulevaisuus näyttää sumealta, jolloin riskienhallintaan tulee kiinnittää erityistä huomiota. Erityisen taseriskin muodostavat sote-kiinteistöt.

2 Uudet hyvinvointialueet aloittivat toimintansa vuoden 2023 alussa. Kunnan ja hyvinvointialueiden väliselle yhdyspintatyölle tulee saada selkeät tavoitteet ja toimintasuunnitelma.

3 Muhoksen vuokra-asuntotilanne on vakava este kunnan elinvoiman kehitykselle. Muhoksen asuntopoliittinen ohjelma on olemassa ja se on varsin uusi, vuokra-asumisen suhteen tulee saada aikaan tuloksia.

LAUTAKUNNAN KUULEMISET

- 25.9.2023 Matti Keskitalo, tilintarkastusyhteisö KPMG
- 25.10.2023 talousjohtaja Anne Pyykkönen, Monetra Oy
- 22.11.2023 kunnanjohtaja Kimmo Hinno, yleiskatsaus kunnan toimintaan
- 13.12.2023 tekninen toimi, toimialajohtaja Mikko Kari, yhdyskuntalautakunnan varapuheenjohtaja Jaakko Latvanlehto
- 17.1.2024 toimialajohtaja Juha Valta, lautakunnan puheenjohtaja Ville Rauhio
- 14.2.2024 sivistys- ja hyvinvointipalvelut, toimialajohtajat Juha Valta, Juha Pesonen ja lautakunnan varapuheenjohtaja Harri Pirnes
- 3.4.2024 Jari Partanen, Muhoksen kunnan henkilöstöpäällikkö
- 15.4.2024 kulttuuri- ja liikuntatoimi, sekä Oulujoki-Opisto, Outi Vitikka, Janna Mäkelä, Johanna Pelkonen
- 24.4.2024 yhdyspintatyö, Sanna Laine, Pohteen yhdyspintalautakunnan puheenjohtaja
- 2.5.2024 sotekiinteistöt, toimialajohtaja Mikko Kari

ALLEKIRJOITUKSET

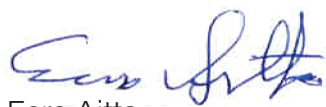
Muhoksella 31.5.2024

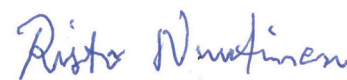
Pirkko Mattila
puheenjohtaja

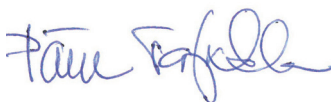
Hannele Repo
varapuheenjohtaja

Eero Aitta
jäsen

Risto Nuutinen
jäsen

Päivi Tajakka
jäsen

muhos[®]

Kasvua ja hyvinvointia kaupungin kupeessa – luonnollisesti Muhoksella

www.muhos.fi